

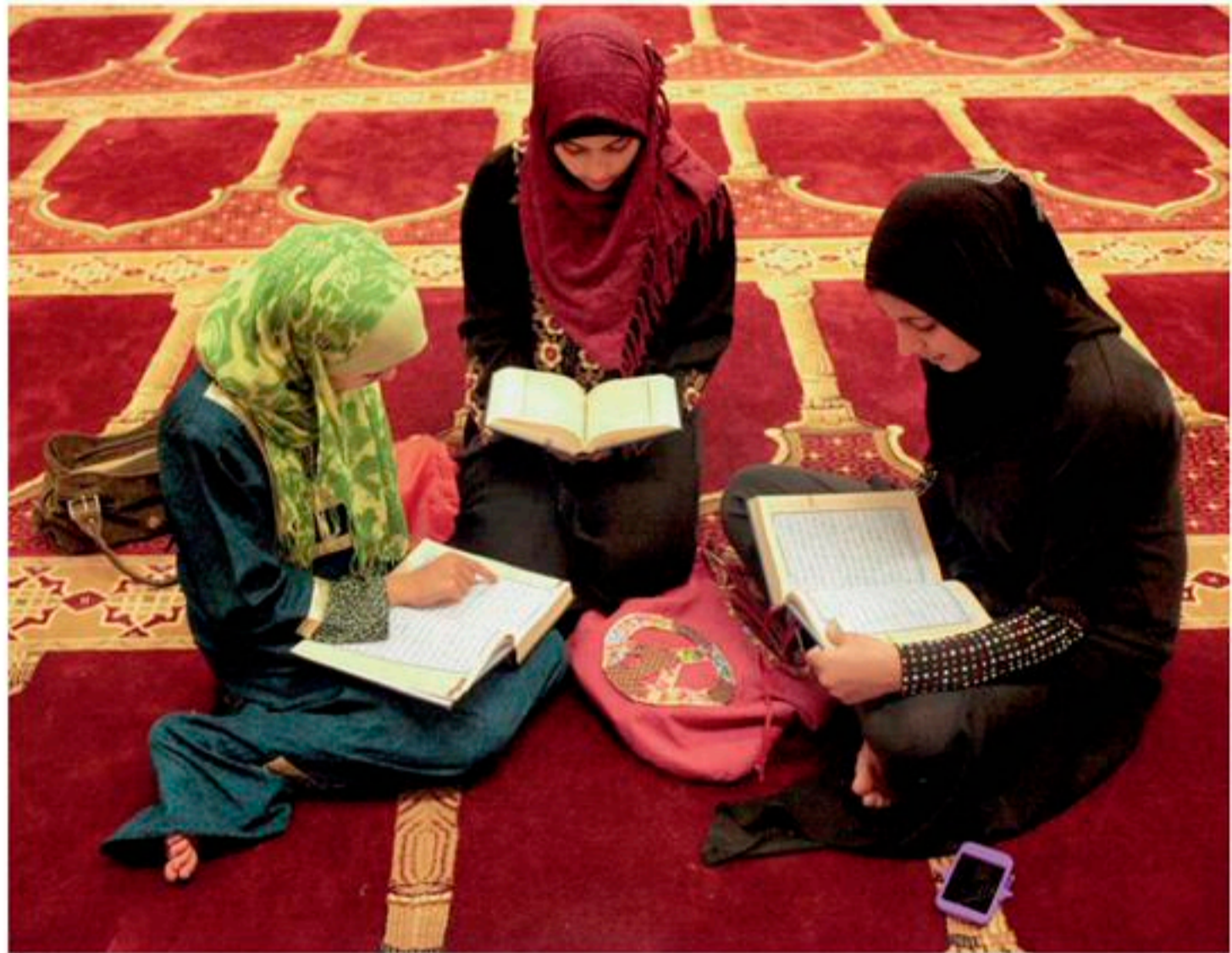
De Koran is niet altijd heilig

De nieuwe vertaling van de Koran door Eduard Verhoef is een meesterwerk.

Tekst: Jan Jaap de Ruiter

Het is veelzeggend dat theoloog Eduard Verhoef de omslag van zijn koranvertaling siert met de titel *De Koran. Heilig boek van de islam*. Blijkbaar had Verhoef de behoefte aan toekomstige lezers duidelijk te maken dat de Koran heilig is. Heiligheid associeer ik met nobele waarden, schoonheid en verhevenheid. Maar sla ik het heilige boek op, bijvoorbeeld Soera 9, Het Berouw, vers 29, dan lees ik daar dat opgeroepen wordt “degenen te bestrijden die niet in God en in de laatste dag geloven ... en die niet de echte godsdienst aanhangen”. Algemeen wordt dit vers uitgelegd als zou het slaan op joden en christenen die niets van de boodschap van de profeet moesten hebben. Het Arabische woord voor ‘bestrijden’ is *qatala* dat ook vertaald kan worden als ‘doden’. Verhoef heeft duidelijk voor de milde variant van de betekenis van *qatala* gekozen en dat past natuurlijk helemaal in zijn opvatting van de heiligheid van de Koran.

De inleiding maakt duidelijk waar Verhoef staat. Hij komt uit een christelijke beweging die positief staat tegenover de islam, bruggen probeert te bouwen en daarom interesse toont in de Koran. “De islam”, zo stelt Verhoef in zijn voorwoord, “is een godsdienst die gericht is op het heil voor de mensen ... of ... een godsdienst die oproept om op weg te gaan naar het Koninkrijk van God”. Het zijn zinsneden die niet zouden misstaan in een protestantse preek. In dezelfde zin is Verhoefs vertaling van vers 2 van Soera de Koe even-

Eduard Verhoef
(vertaling)
De Koran. Heilig boek van de islam
Uitgeverij Verhoef,
319 blz., € 19,90

zeer treffend. Verhoef vertaalt het Arabische woord *al-kitaab* dat algemeen vertaald wordt als ‘het boek’, met ‘de Schrift’ mét een hoofdletter. Wat ook opvallend is dat de soera’s gedrukt staan met regelmatige witregels tussen wat ik dan maar alinea’s noem, zonder dat duidelijk wordt wat het criterium voor deze indeling is. Het doet me nogal denken aan de Bijbel. Kortom: Verhoefs vertaling is een soort van protestantse weergave van de Koran. De vertaler is duidelijk onder de indruk van het boek, noemt het heilig, en heeft zijn uiterste beste gedaan de heiligheid van de tekst te respecteren.

Maar zoals dat het geval is met elk heilig boek, ik meldde het al, staan er in de Koran ook heel nare dingen. De Koran is een boek dat door moslims gebruikt wordt voor het propageren van nobele deugden als vergevingsgezindheid en barmhartigheid, maar ook een

vlijmscherp wapen in de handen van moslims die het paradijs op aarde alvast vorm willen geven en daarom al hun tegenstanders vermoorden. Vandaar dat ik het toch jammer vindt dat Verhoef de Koran een bepaalde richting in wil sturen. Hij had er beter aan gedaan neutraal te blijven, de tekst op zijn eigen manier weer te geven en af te wachten hoe lezers erop reageren.

En de vertaling zelf? Toen ik op Facebook aankondigde een recensie te schrijven van deze vertaling kwamen er veel reacties binnen van moslims die de vertaling ook hadden aangeschaft en met allerlei correcties kwamen. Maar dat is Verhoef niet aan te rekenen en hij weet dat ook, want in zijn voorwoord verzucht hij: “Een vertaling is altijd een waagstuk.” Dat klopt, je doet het nooit goed, maar ik vind hem prachtig en daarom *chapeau* voor deze bijzondere prestatie. ●